

YU ISSN 0579-0263

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА
НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА СР МАКЕДОНИЈА

год. XVI

СКОПЈЕ 1980

БРОЈ 1

Издавачки совет: претседател, **ВОИСЛАВ КУШЕВСКИ**, членови: **ТРАЈАН АНГЕЛИВСКИ**, **ВЕЛИМИР БРЕЗОВСКИ**, **ТАТЈАНА ВЕСЕЛИНОВА**, **НАУМ ДИМОВСКИ**, **СПАСЕ КУЉАН**, **ГАЛЕНА КУЦУЛОВА**, **ХРИСТО МЕЛОВСКИ**, **СИМО МЛАДЕНОВСКИ**, **ДАРИНКА ПАЧЕМСКА**, **ЉУБИЦА СТАМАТОСКА**, **АЛЕКСАНДАР СТОЈАНОВСКИ**, **БЛАГОЈА ЦВЕТКОВСКИ**.

Редакција: **ЦВЕТАН БЕЛИЧАНЕЦ**, **ЈОВАН КОЧАНКОВСКИ**, **АЛЕКСАНДАР МАТКОВСКИ**, **ХРИСТО МЕЛОВСКИ**, **НИЈАЗИ ХАЏИ-АМЗИ**.

Главен и одговорен уредник: **ХРИСТО МЕЛОВСКИ**

Секретар на редакцијата: **ДАРИНКА ПАЧЕМСКА**

Издавач: Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија

Јазична лектура: **КСЕНИЈА ЦИДРОВА-МАКЕДОНСКА**

Насловната страна ја изработи **БИСЕРКА ФИЛИПОВА**

Адреса на редакцијата и на администрацијата
Сп. „Историја“, Филозофски факултет, Историски семинар, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со редакцијата и наведувањето на изворот. Списание то излегува двапати годишно ракописите не се враќаат; годишна претплата изнесува за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 60 динари, за нечленови и установи 75 динари, за странство 150 динари за ученици и студенти 30 динари; цената на одделен број 25 динари а за странство 75 динари

Претплатата се уплатува на чековна сметка: 40100-678-955, СОК, Скопје,

„Историско друштво на СРМ“ — за Историја“

Универзитетска печатница „Кирил и Методиј“ — Скопје

Тираж 3 000 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВОТО НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
СР МАКЕДОНИЈА

Год. XVI

Скопје 1980

Број 1

СОДРЖИНА

Даринка Пачемска, Славка Фиданова — по повод 60-тиот роден ден	7
Даринка Пачемска, Библиографија на објавени трудови на професорката Славка Фиданова — — — — —	13

СТАТИИ — ПРИЛОЗИ

Љупчо Арсов, Создавањето и развојот на Комунистичката партија на Македонија (II) — — — — —	17
Славка Фиданова, КПЈ во Македонија од 1929 година до Априлската војна — — — — —	57
Даринка Пачемска, Француската напредна јавност против режимот на Шестојануарската диктатура во Вардарска Македонија —	103
Љубен Лапе, Една конференција за Македонија во Цирих 1919 година	123
Димитар Димески, Попставревата провала (1900 г.) и судскиот процес во Битола (1901 г.) — — — — —	131
Александар Трајановски, Просветната дејност на прилепската црковно-училишна општина во времето кога нејзин член бил Марко Цепенков — — — — —	141
Томо Томоски, Прилог кон топографијата на Климентовата епархија — — — — —	149
Цветан Грозданов, Охрид и Охридската архиепископија во XIV век	157

ОД КУЛТУРНОТО МИНАТО

Константин Петров, Околу проблемот на мотивскиот прототип за гротескната глава од олтарната преграда во црквата св. Атанаси во Лешок — — — — —	189
Вера Битракова, Прилог кон античката историја на Дебарскиот крај	195
Даница Размоска, Средновековна остава откриена во Охрид — —	203

НАСТАВА

Војо Д. Кушевски, Мојносите за користењето на вајарските дела и спомениците за Народноослободителната војна и Револуцијата во наставата по историја (I) — — — — —	235
Иван Маневски, Значење и организација на тематското повторување на содржините во наставата по историја во основното училиште — — — — —	253

БИБЛИОГРАФИЈА

Симо Младеновски, Позначајни библиографски единици за македонските народни песни за НОБ и Револуцијата — — — —	267
--	-----

КРИТИКИ И ПРИКАЗИ

К. Ц. — М., Гласник (орган на Институтот за национална историја — Скопје), XXIII, 1, Скопје 1979, 314 — — — — —	279
М. Р., Годишен зборник, Филозофски факултет, кн. 4 (30) Скопје 1978, 596 — — — — —	284
Н. Ц., Конституирањето на ЦК КПЈ, 1939. Кон 40-годишнината, НИРО „Комунист“, Скопје 1979, 184. (Документи) — — —	286
М. Т., Митко Илиев, Сведоци, НИО „Просветен работник“, Скопје 1979, 108 — — — — —	288
М. З., Граѓа за историјата на македонскиот народ од Архивот на Србија, I том, кн. II, Београд, 1979 — — — — —	291
А. Т., Славко Димевски, Борбата за афтокефалност на православните цркви во Европа создадени во XX век, Скопје 1979, 127	293
Д. П., Томо Митроски — Томо Ристовски, Георги Димитров за македонското национално прашање и југословенско-бугарските односи, Наша, книга, Скопје 1979, 160. — — — — —	296
М. Р., Ѓорѓи Димовски—Цолев, Ѓорѓи Танковски и Јован Кочанковски, Илинден и Илинденските традиции, „Развиток“, Битола 1979, 253 — — — — —	298

БЕЛЕШКИ И ИНФОРМАЦИИ

В. Н., Информација за можностите за користење филмови во наставата по историја во основното и средното образование —	301
--	-----

ОД РАБОТАТА НА ИСТОРИСКИТЕ СЕКЦИИ ВО СРМ

Од работата на историската секција во Медицинското училиште во Битола — — — — —	305
В. В., Историска секција при Гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Скопје, Прозорец кон минатото — — — — —	307

СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ

СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ КОИ ГО РАСТУРААТ СПИСАНИЕТО

СОДЕРЖАНИЕ

Даринка Пачемска: Славка Фиданова — в связи с 60-летием со дня рождения — — — — —	7
Даринка Пачемска: Библиография трудов профессора Славки Фидановой — — — — —	13

СТАТБИ

Љупчо Арсов: Создание и развитие Коммунистической партии Македонии — — — — —	17
Славка Фиданова: КПЮ в Македонии с 1929 года до апрельской войны 1941 года — — — — —	57
Даринка Пачемска: Французская прогрессивная общественность против режима шестиянварьской диктатуры в Вардарской Македонии — — — — —	103

Любен Лапе: Конференция о Македонии, состоявшаяся в Цюрихе в 1919 году — — — — —	123
Димитар Димески: Провал Попставрева в 1900 г. и судебный процесс в Битоле (1901 г.) — — — — —	131
Александар Траяновски: Просветительская деятельность церковно-школьной общины в Прилепе, когда ее членом был Марко Цепенков — — — — —	141
Томо Томоски: Приложение к топографии епархии Климента —	149
Цветан Грозданов: Охрид и Охридский архиепископат в XIV веке	157

ИЗ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

Константин Петров: К проблеме идейного прототипа гротескного изображения головы на алтарной перегородке в церкви Св. Афанасия в с. Лешоке — — — — —	189
Вера Битракова: Приложение к античной истории Дебарского края	195
Даница Размоска: Средневековая кладовая, обнаруженная в Охриде	203

УЧЕБНЫЙ РАЗДЕЛ

Войо Д. Кушевски: Возможности использования в обучении истории скульптурных произведений, посвященных Народно-освободительной войне и Революции (I) — — — — —	235
Иван Маневски: Значение и организация тематического повторения материала в обучении истории в начальной школе — — —	253

БИБЛИОГРАФИЯ

Симо Младеновски: Значительные труды, посвященные македонской народной песне о НОБ и Революции — — — — —	267
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

К. ДЖ. — М. Гласник (орган Института национальной истории в Скопье), XXIII, 1, Скопје, 1979, 314 — — — — —	279
М. Р.: Годишен зборник, Филозофски факултет, Скопје, кн. 4 (том 30), Скопје, 1978, 596 — — — — —	284
Н. Д.: Конституирование ЦК КПЮ, 1939. По случаю 40-летия со дня ее основания, НИРО „Коммунист“, Скопје, 1979, 184 (документы)	286
М. Т.: Митко Илиев, Сведоци, НИО „Просветен работник“, Скопје, 1979, 108	288
М. З.: Граѓа за историјата на македонскиот народ од Архивот на Србија, I том, кн. II, Београд, 1979 — — — — —	291
А. Т.: Славко Димевски, Борбата за автокефалност на православните цркви во Европа, создадени во XX век, Скопје, 1979, 127 —	293
Д. П.: Томо Митроски — Томо Ристовски, Георги Димитров за македонското национално прашане и југословенско-бугарските односи, „Наша книга“, Скопје, 1979, 160 — — — — —	296
М. Р.: Горги Димовски-Полев, Горги Танковски и Јован Кочанковски, Илинден и Илинденските традиции, „Развиток“, Битола, 1979, 253 — — — — —	298

ХРОНИКА И ИНФОРМАЦИИ

В. Н.: Информация о возможностях использовать фильмы в обучении истории в начальной и средней школе — — — — — 301

О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ИСТОРИЧЕСКИХ КРУЖКОВ В СР МАКЕДОНИИ

О деятельности исторического кружка Медицинского училища в Битоле — — — — — 305

В. В.: Исторический кружок в гимназии имени Йосип Броз Тито в Скопье „Окно в прошлое“ — — — — — 307

СПИСОК СОТРУДНИКОВ

СПИСОК СОТРУДНИКОВ — РАСПРОСТРАНИТЕЛЕЙ ЖУРНАЛА